

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5033/2019
03.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миле Петковић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ДОО за трговину, производњу и услуге „...“ из ..., чији је законски заступник ББ из ..., а чији је пуномоћник Миодраг Марјановић, адвокат из ..., ради раскида уговора и утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1291/2019 од 16.05.2019. године, у седници одржаној 03.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1291/2019 од 16.05.2019. године, у делу којим је потврђена пресуда Вишег суда у Зајечару П 282/17 од 04.12.2018. године у ставовима другом и трећем изреке.

У осталом делу ревизија тужиоца **СЕ ОДБАЦУЈЕ** као недозвољена.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зајечару П 282/17 од 04.12.2018. године, ставом првим изреке Виши суд у Зајечару огласио се стварно ненадлежним за поступање по тужби, којом је тужилац тражио да се утврди да је раскинут Уговор о оснивању ортачког друштва за трговину, производњу и услуге „ББ и други – сервис ...“ ..., оверен код Општинског суда у Бору под Ов .../... од 15.04.2002. године или да се овај уговор раскине, и одлучио да се по правноснажности решења списи предмета доставе Привредном суду у Зајечару, као стварно и месно надлежном суду. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се према туженима утврди да је тужилац сувласник – власник на уделу од $\frac{1}{2}$ идеалних делова на непокретностима ближе наведеним у овом ставу изреке и да се тужени обавезу да на основу ове пресуде трпе упис права својине на име тужиоца код Службе за катастар непокретности, а одбијен је и тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је тужилац сувласник – власник на уделу од $\frac{1}{2}$ идеалних дела покретних ствари, ближе наведених у овом ставу изреке, те да се тужени солидарно обавезу да тужиоцу предају припадајући део ових ствари путем физичке или цивилне деобе. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове парничног поступка од 272.692,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1291/2019 од 16.05.2019. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да ревизија тужиоца није основана (у делу којим је потврђена првостепена пресуда у ставовима другом и трећем изреке).

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба ЗПП, при чему другостепена пресуда садржи оцену свих жалбених навода који су од одлучног значаја.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су 15.04.2002. године закључили Уговор о оснивању ортачког друштва за трговину, производњу и услуге „ББ и други – Сервис ...“ Бор, на неодређено време, којим су утврдили да су ово ортачко друштво основали са једнаким уделима и поделом добити од по 50%, уз регулисање осталих права и обавеза уговарача. Утврђено је да је решењем Агенције за привредне регистре од 13.06.2005. године, усвојен захтев подносиоца регистрационе пријаве да се у Регистар привредних субјеката региструје промена података Ортачко друштво „ББ и други – Сервис ...“ и уписује промена правне форме, тако што се на основу Анекса уговора о оснивању ОД „ББ и други – Сервис ...“ ... од 02.06.2005. године мења назив и уписује ДОО за трговину, производњу и услуге „Сервис ...“ из Пресудом Привредног суда у Зајечару П 90/16 од 25.04.2016. године (која је правноснажна) одбачена је тужба тужиоца према овде туженом којим је тражио да се утврди да је раскинут уговор о оснивању Ортачког друштва за трговину, производњу и услуге „ББ и други – Сервис ...“ ... и одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се раскине наведени уговор. Утврђено је и да се тужени ДОО за трговину, производњу и услуге „Сервис ...“ ... код Агенције за привредне регистре и даље води под овом називом као активно привредно друштво.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди право сусвојине у уделу од $\frac{1}{2}$ на непокретностима и покретним стварима, ближе одређеним у изреци, правилно закључивши да исте чине имовину туженог ДОО за трговину, производњу и услуге „Сервис ...“ ...

Наиме, одредбом члана 8. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 125/2004, важећег у време уписа у регистар), прописано је да привредно друштво стиче својство правног лица уношењем података о том друштву у Регистар који се води на начин прописан законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, чланом 115. став 1. истог закона прописано је да члан друштва с ограниченом одговорношћу стиче удео у основном капиталу друштва сразмерно вредности улога, а чланом 181. истог закона прописано је у којим случајевима престаје друштво са ограниченом одговорношћу. Одредбом члана 428. истог закона прописано је да се промена правне форме привредног друштва региструје и објављује (став 1), да

после промене правне форме привредно друштво наставља да послује као исто правно лице, али друге правне форме (став 2).

Сагласно наведеном, привредно друштво као самостални правни субјект, има сопствену имовину, одвојену од имовине чланова друштва, која као таква егзистира све док привредно друштво постоји, док члан друштва може имати удео у тој имовини. У конкретном случају, утврђено је да су тужилац и тужени 15.04.2002. године закључили Уговор о оснивању ортачког друштва за трговину, производњу и услуге „ББ и други – Сервис ...“ ..., којим су утврдили да су ово ортачко друштво основали са једнаким уделима и поделом добити од по 50%, да је решењем Агенције за привредне регистре од 13.06.2005. године, у Регистар привредних субјеката регистрована промена података Ортачко друштво „ББ и други – Сервис“ ... и уписана промена правне форме тако што се мења назив и уписује ДОО за трговину, производњу и услуге „Сервис ...“ из ..., као и да се тужени ДОО „Сервис ...“ ... код Агенције за привредне регистре и даље води под овом називом као активно привредно друштво. Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови правилно закључили да непокретности и покретне ствари које су предмет тужбеног захтева чине имовину туженог ДОО за трговину, производњу и услуге „Сервис ...“ Наиме, промена правне форме подразумева претварање постојеће правне форме привредног друштва у нову правну форму прописану Законом о привредним друштвима, а ово је врста промене у којој не долази до преноса имовине и у којој учествује само једно правно лице. Дакле, постојећи привредни субјект бива трансформисан из једне правне форме у другу изабрану. Из овога следи да промена правне форме друштва не утиче на правни субјективитет тог друштва, што у пракси значи да је друштву омогућен континуитет у његовом пословању. Како је у конкретном случају утврђено да је тужени ДОО „Сервис ...“ активан привредни субјект, то околност да је правноснажном пресудом утврђена ништавост оснивачког акта овог привредног друштва, односно акта на основу ког је извршена промена правне форме из ортачког у друштво са ограниченом одговорношћу, не може бити од утицаја на право које тужилац потражује у овој правној ствари, будући да непокретности и покретне ствари чине имовину туженог ДОО за трговину, производњу и услуге „Сервис ...“ ..., како то правилно закључују нижестепени судови.

Супротно наводима ревизије, тужени ДОО „Сервис ...“ има правни субјективитет одвојен од личности његовог власника и као такав представља посебан субјект који је носилац права и обавеза независно од тога ко је његов оснивач, а правни субјективитет предузеће стиче уписом у судски регистар. Стога се удео у стицању имовине не може утврђивати у односу на конкретне ствари које представљају имовину привредног друштва, односно не може бити предмет тужбеног захтева својина на конкретној имовини привредног друштва. Имајући у виду наведено, те претпоставку да привредно друштво постоји све док је као такво уписано у Регистар, а пуноважност регистрације привредног друштва, односно пуноважност настанка привредног субјекта, може се испитивати само у посебном поступку који је прописан чланом 33. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре (а на исти начин је било регулисано и одредбом члана 69: Закона о регистрацији привредних субјеката – “Сл. гласник РС” бр. 55/04 и 61/05), а у конкретном случају тужилац тужбом за утврђење није тражио да се утврди да је регистрација података о привредном субјекту, укључујући регистрацију његовог оснивања ништава, а такође није наступио ни неки други основ за престанак овог привредног субјекта прописаног чланом 181. Закона о привредним друштвима, а који би водио евентуалној подели имовине туженог ДОО

„Сервис ...“, односно имовине ортачког друштва који је правни претходник туженог ДОО „Сервис ...“, то и по оцени Врховног касационог суда не постоји правни основ за поделу имовине ДОО „Сервис ...“ коју тужилац тражи у овој парници. Стога је правилна одлука нижестепених судова којим је одбијен тужбени захтев тужица.

На основу изнетог, применом члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, Врховни касациони суд је нашао да у преосталом делу ревизија тужиоца није дозвољена.

У конкретном случају, решењем којим се првостепени суд огласио стварно ненадлежним за поступање по тужби тужиоца којом је тражио да се према туженом утврди да је раскинут уговор о оснивању ортачког друштва за трговину, производњу и услуге „ББ и други – Сервис...“ ..., оверен код Општинског суда у Бору Ов .../... од 15.04.2002. године или да се овај исти уговор раскине, поступак се не окончава, већ је реч о процесним одлукама суда, па имајући у виду да је ревизија изјављена против одлуке којом се поступак правноснажно не окончава, то је Врховни касациони суд је нашао да у преосталом делу ревизија тужиоца није дозвољена, па је на основу члана 413. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић